

Forskningsfika

personcentrerad vård

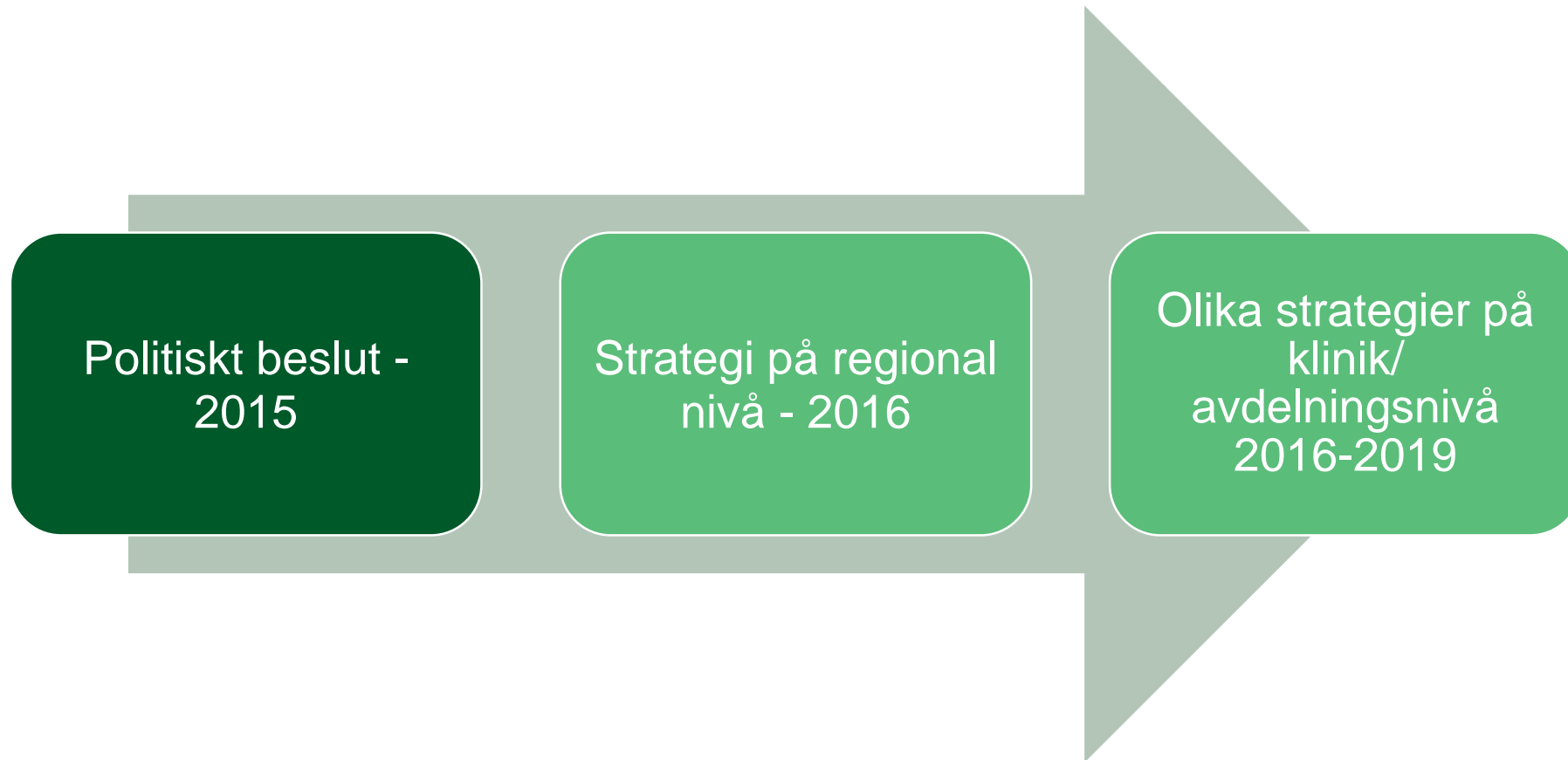
15 mars kl. 14.15 - 15.00

te ps

dvård

Regionens beslut och arbetet med implementering av personcentrerad vård

Regionens val av "modell"

Personcentrerad vård utifrån Göteborgs centrum för personcentrerad vård (GPCC)

- Initiera ett partnerskap via patientens berättelse
- Arbeta tillsammans med patienten i partnerskap
- Dokumentera partnerskapet (Hälsoplan)

Bildkälla: GPCC

Forskningsprojektet i stort

Samarbete med regionens utvecklingsavdelning och Göteborgs centrum för personcentrerad vård (GPCC)

Fallstudie – “implementation as usual” (följeforskning) - på 7 enheter i regionen

Metoder: Intervjuer (många!), loggböcker, fältanteckningar, dokument och olika enkäter

Kunskapsgap

Det är (ofta) svårt att föra ut och få ny kunskap att fungera i praktik

Det saknas kunskap om hur implementering av komplexa interventioner - som personcentrerad vård - sker i ordinarie verksamhet utan att initieras eller stödjäs av forskare

RESEARCH ARTICLE

Open Access

A comparison of three organisational levels in one health care region in Sweden implementing person-centred care: coupled, decoupled or recoupled in a complex organisation

Malin Tistad^{1,2*}, Lars Wallin^{1,3,4} and Eric Carlström^{3,4}

[Länk till artikeln](#)

RESEARCH

Open Access

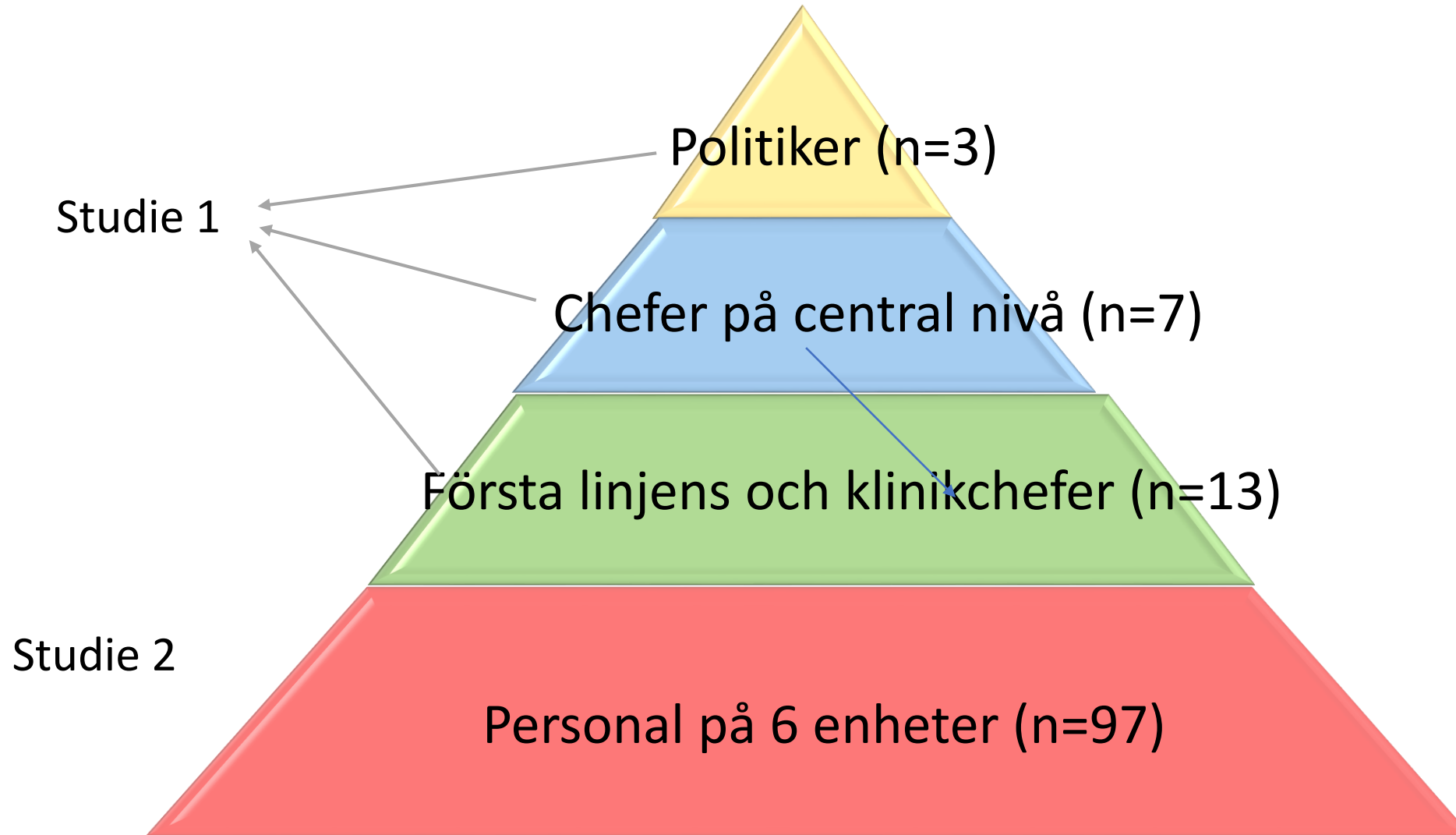
The innovation characteristics of person-centred care as perceived by healthcare professionals: an interview study employing a deductive-inductive content analysis guided by the consolidated framework for implementation research

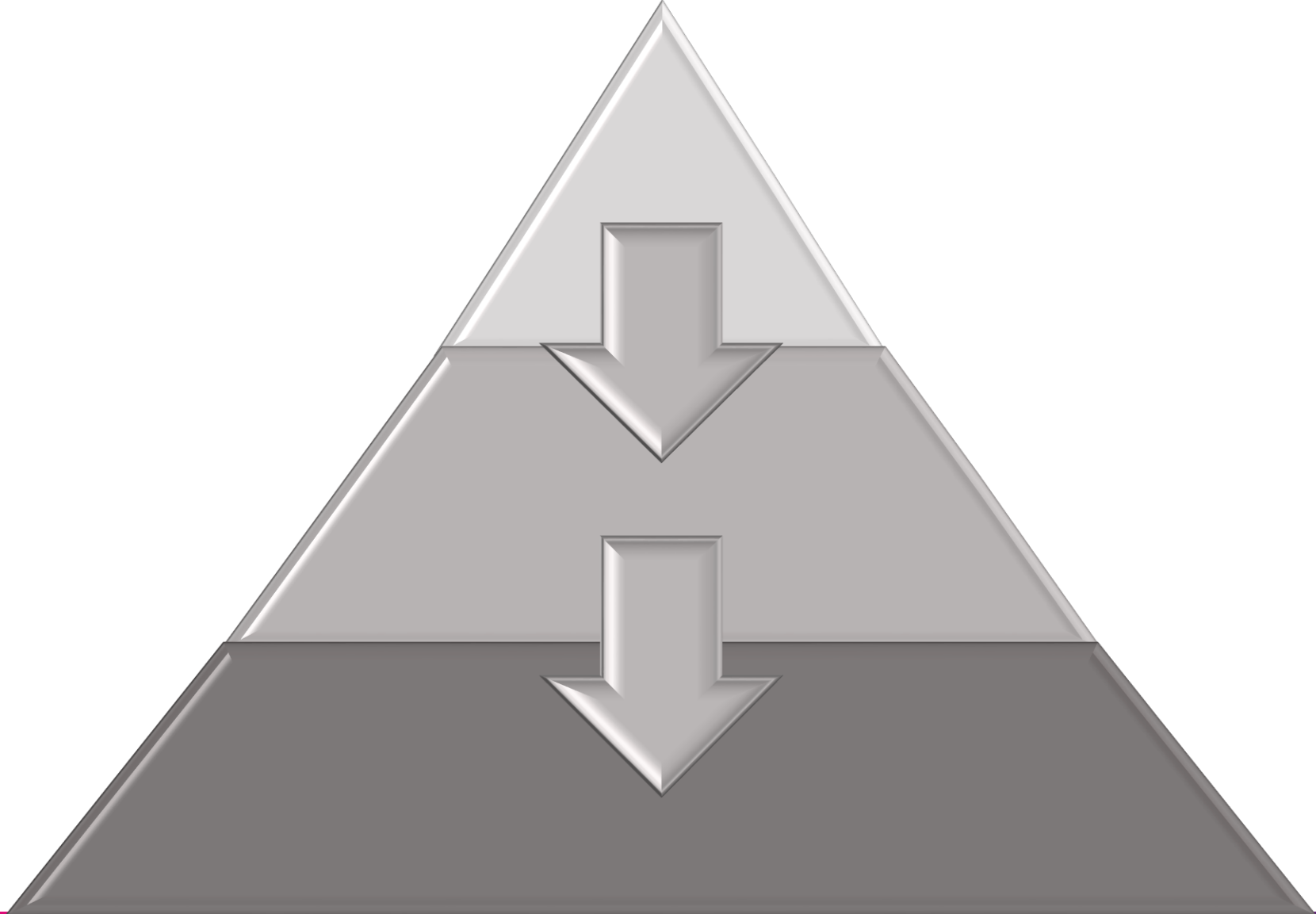
Helena Fridberg^{1*}, Lars Wallin^{1,2} and Malin Tistad^{1,3}

[Länk till artikel](#)

Deltagarna i dessa två studier

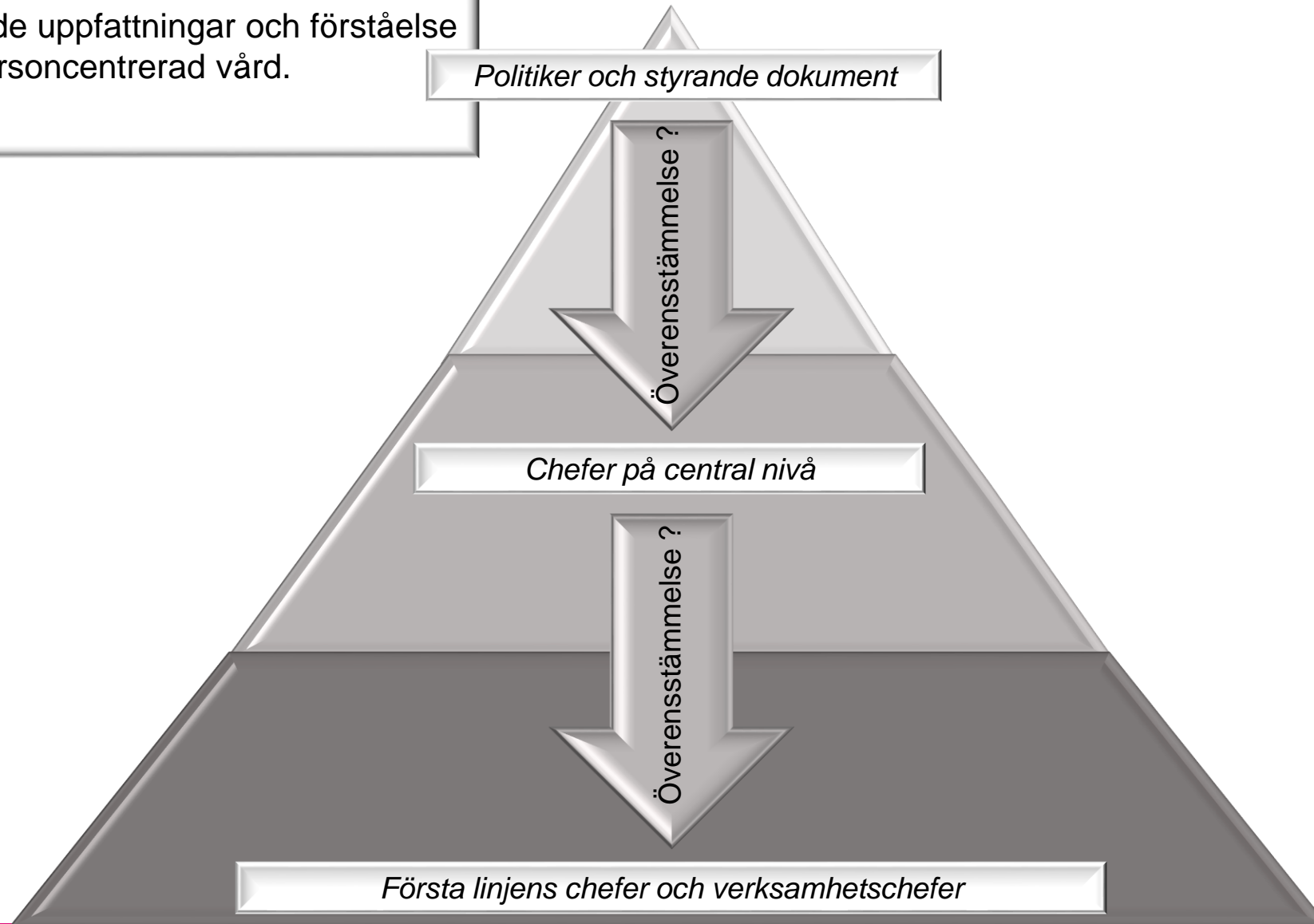

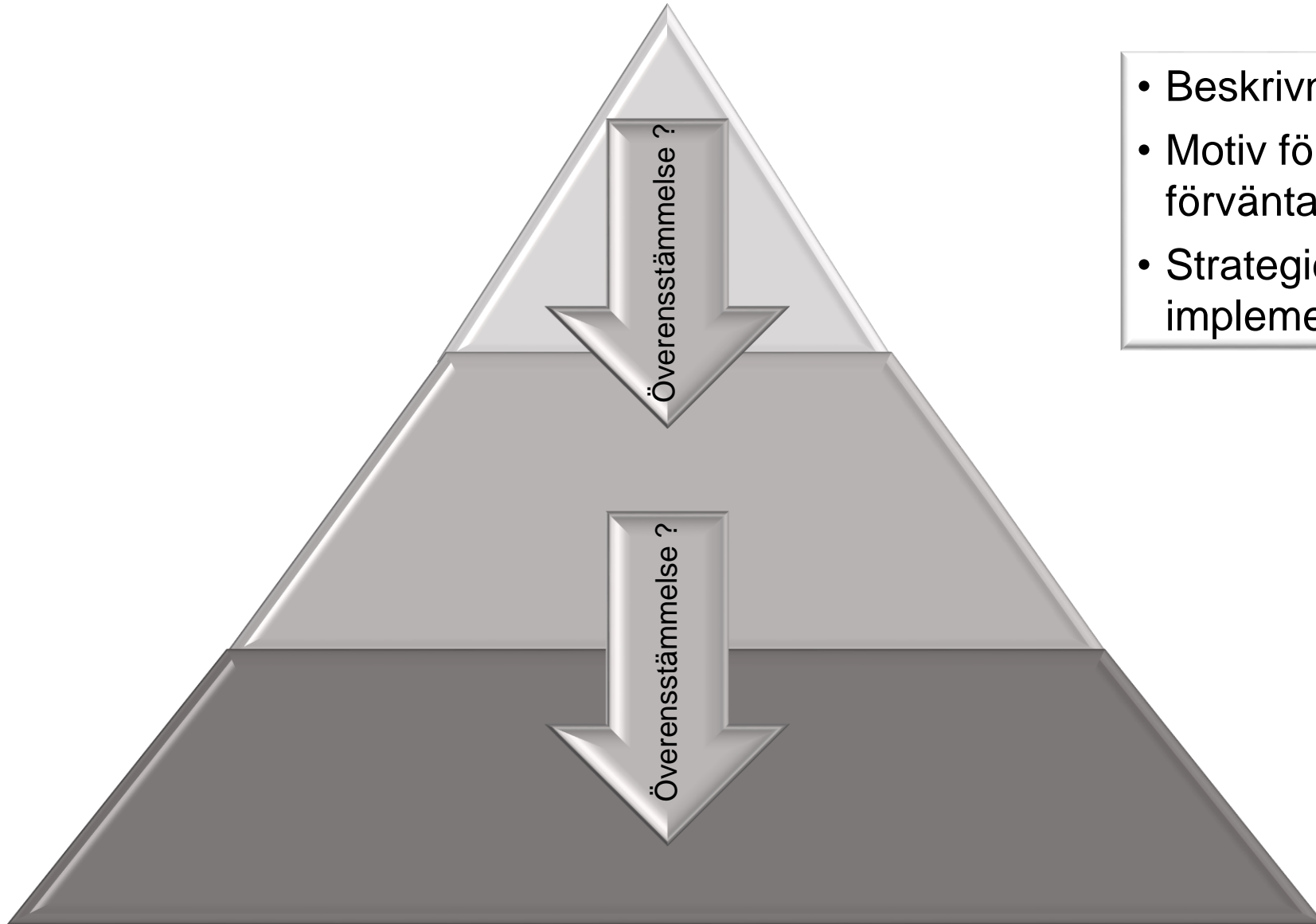

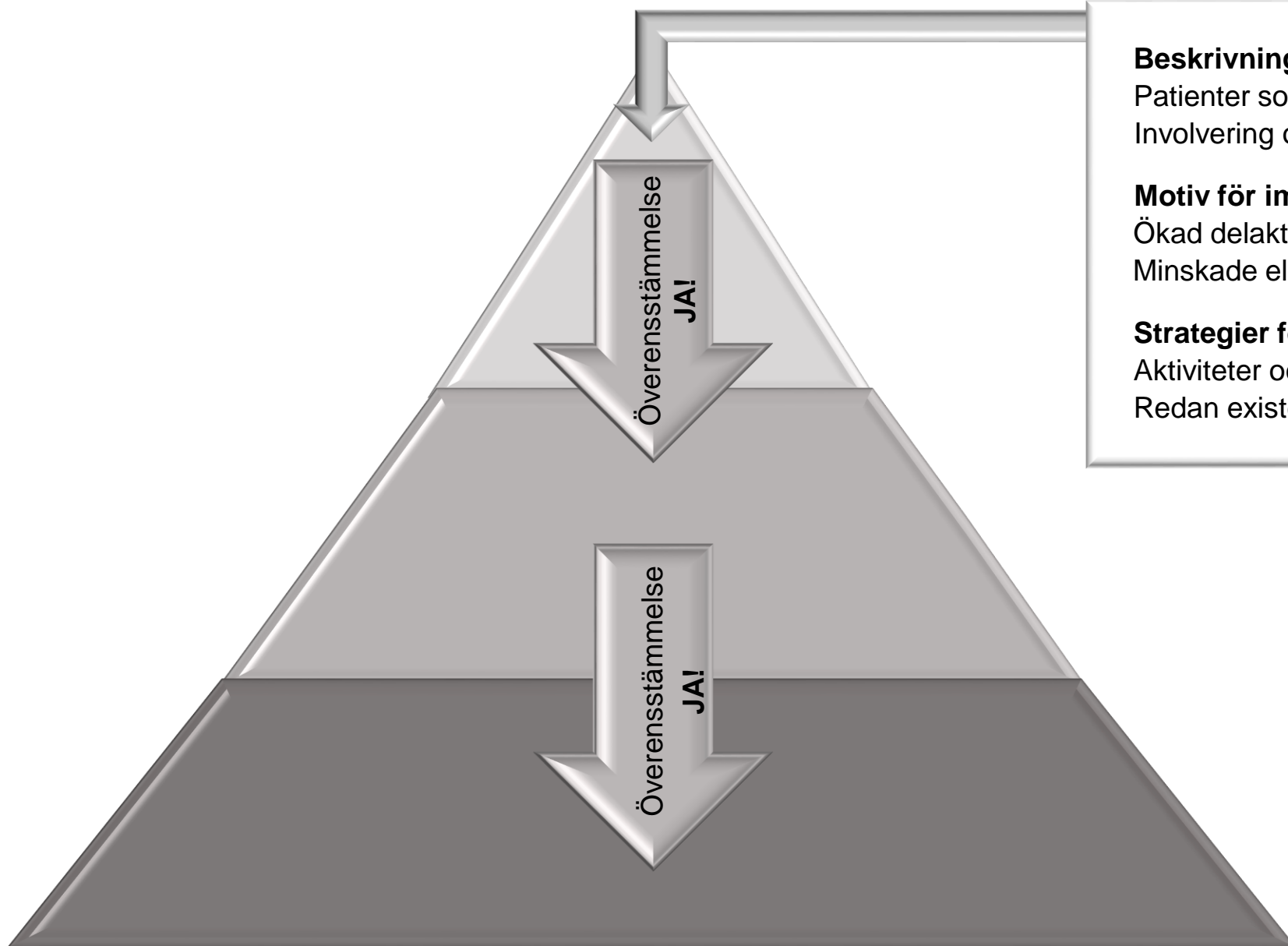
Syfte:

Att undersöka överensstämmelse mellan olika nivåer i organisationen avseende uppfattningar och förståelse av olika aspekter av personcentrerad vård.

- Beskrivning
- Motiv för implementering och förväntade effekter
- Strategier för att sprida och implementera

Beskrivning

Patienter som personer med lika värde
Involvering och samskapande

Motiv för implementering och förväntade effekter

Ökad delaktighet
Minskade eller omfördelade kostnader

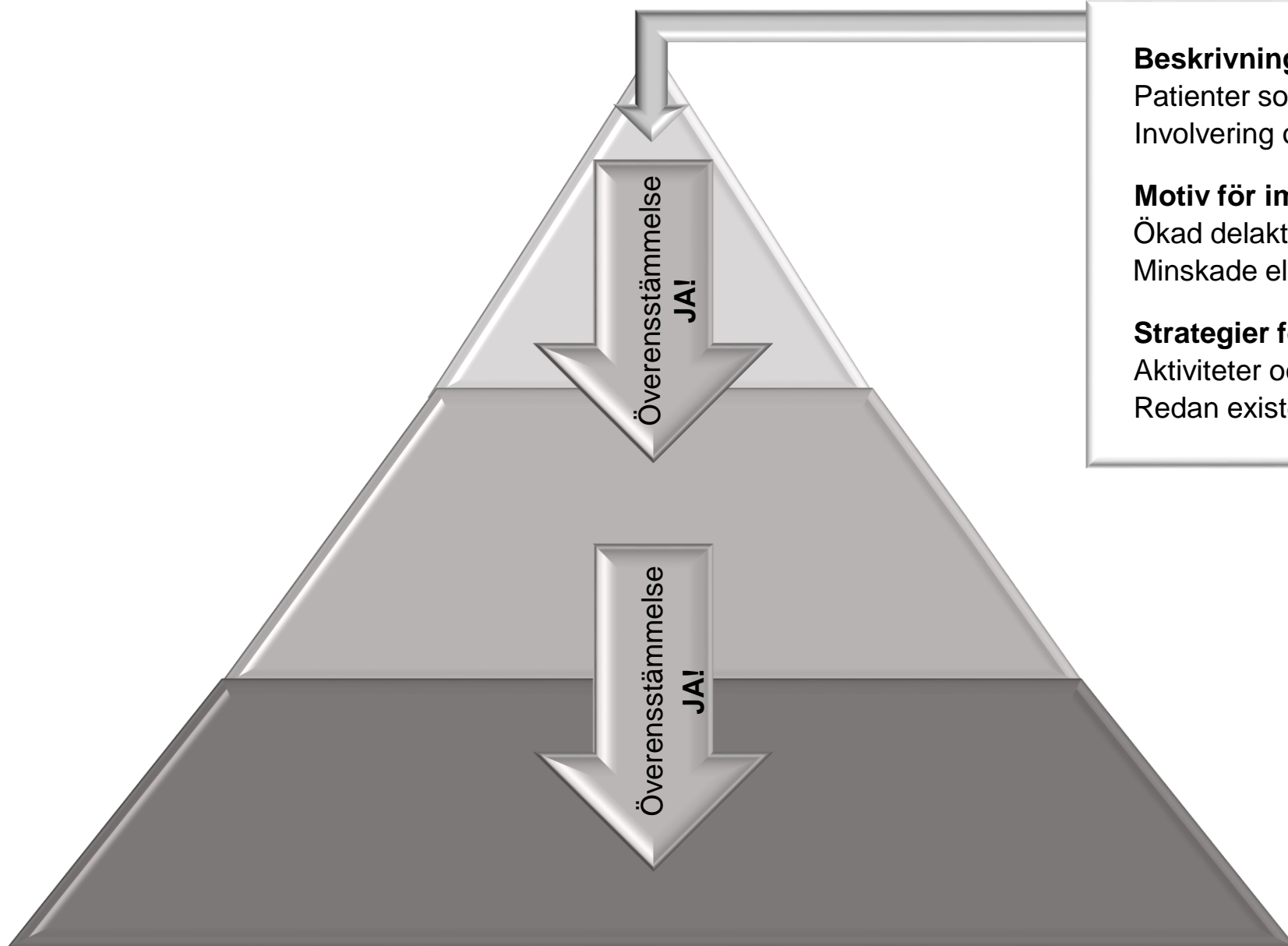
Strategier för att sprida och implementera

Aktiviteter och handlingar för att stödja förändring
Redan existerade rutiner och metoder

”Vi är ett team tillsammans med patienten och patienterna är nyckelspelarna. Tidigare har vi arbetat med patienterna på läktarna”

verksamhetschef/första linjens chef

Beskrivning

Patienter som personer med lika värde
Involvering och samskapande

Motiv för implementering och förväntade effekter

Ökad delaktighet
Minskade eller omfördelade kostnader

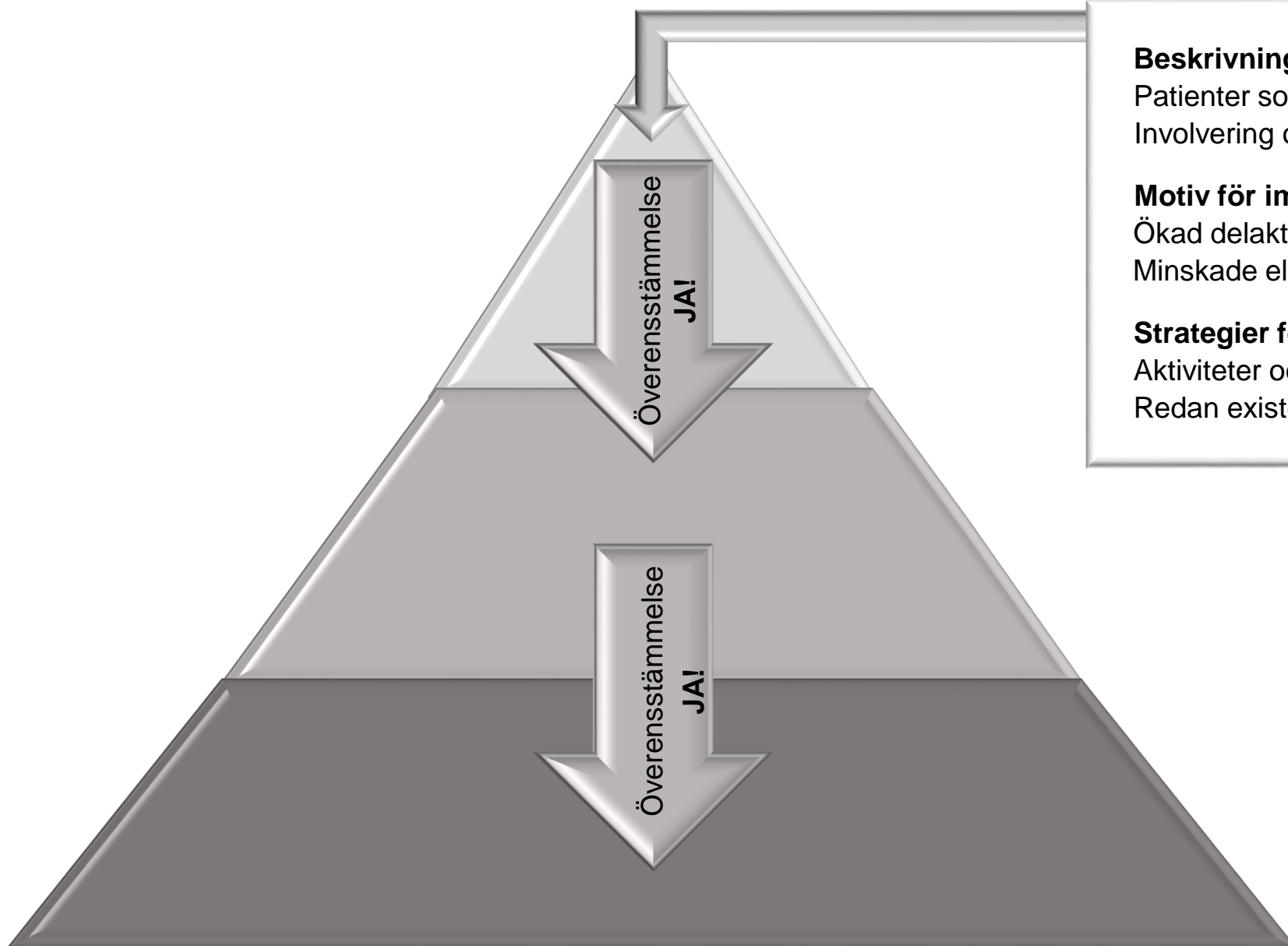
Strategier för att sprida och implementera

Aktiviteter och handlingar för att stödja förändring
Redan existerade rutiner och metoder

"Vi förväntar oss att våra anställda ska känna sig mer trygga i sin inställning till patienterna och inte vara rädda att ge lite av...ja...kanske makt till patienterna

politiker

Beskrivning

Patienter som personer med lika värde
Involvering och samskapande

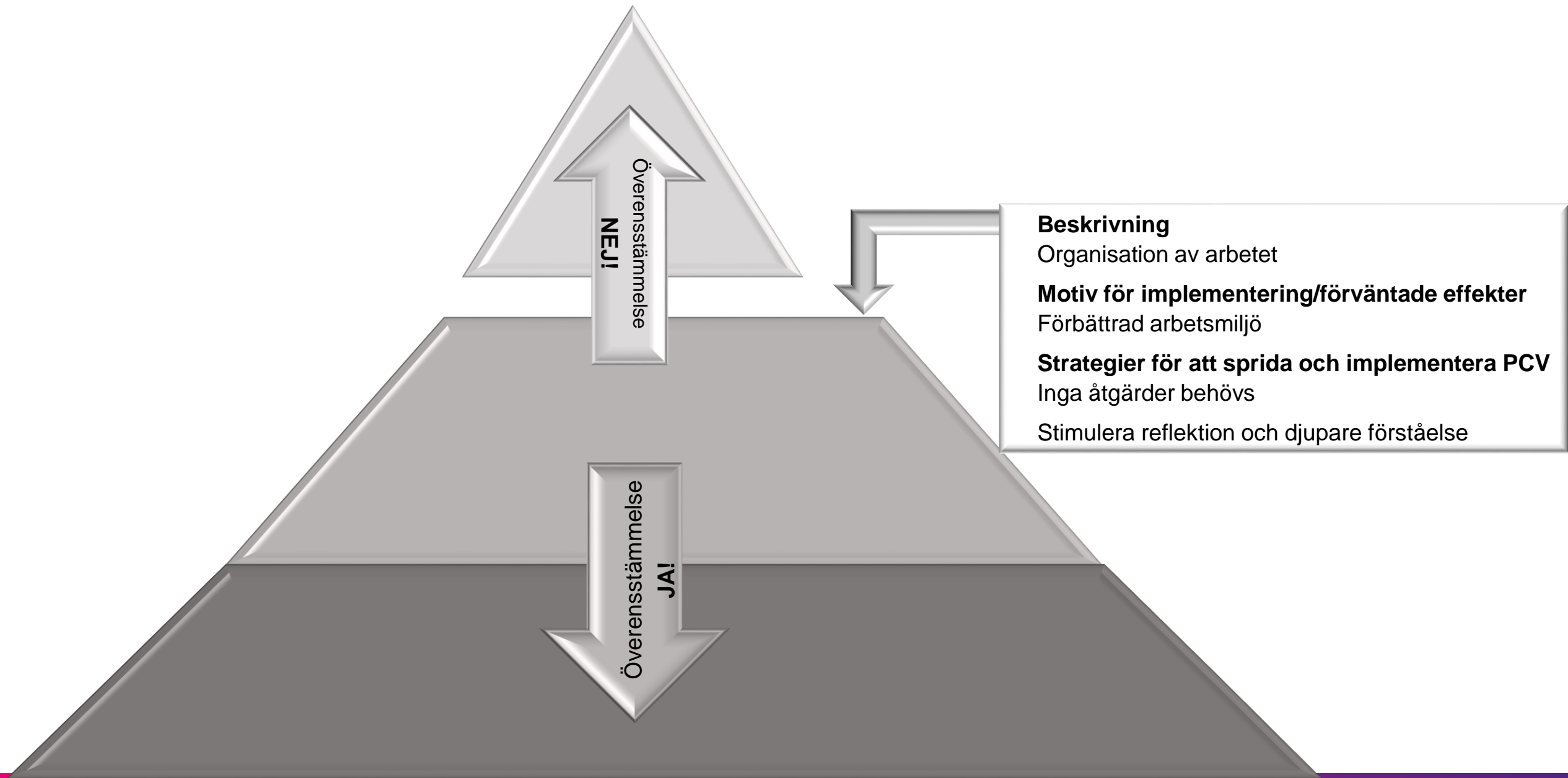
Motiv för implementering och förväntade effekter

Ökad delaktighet
Minskade eller omfördelade kostnader

Strategier för att sprida och implementera

Aktiviteter och handlingar för att stödja förändring
Redan existerade rutiner och metoder

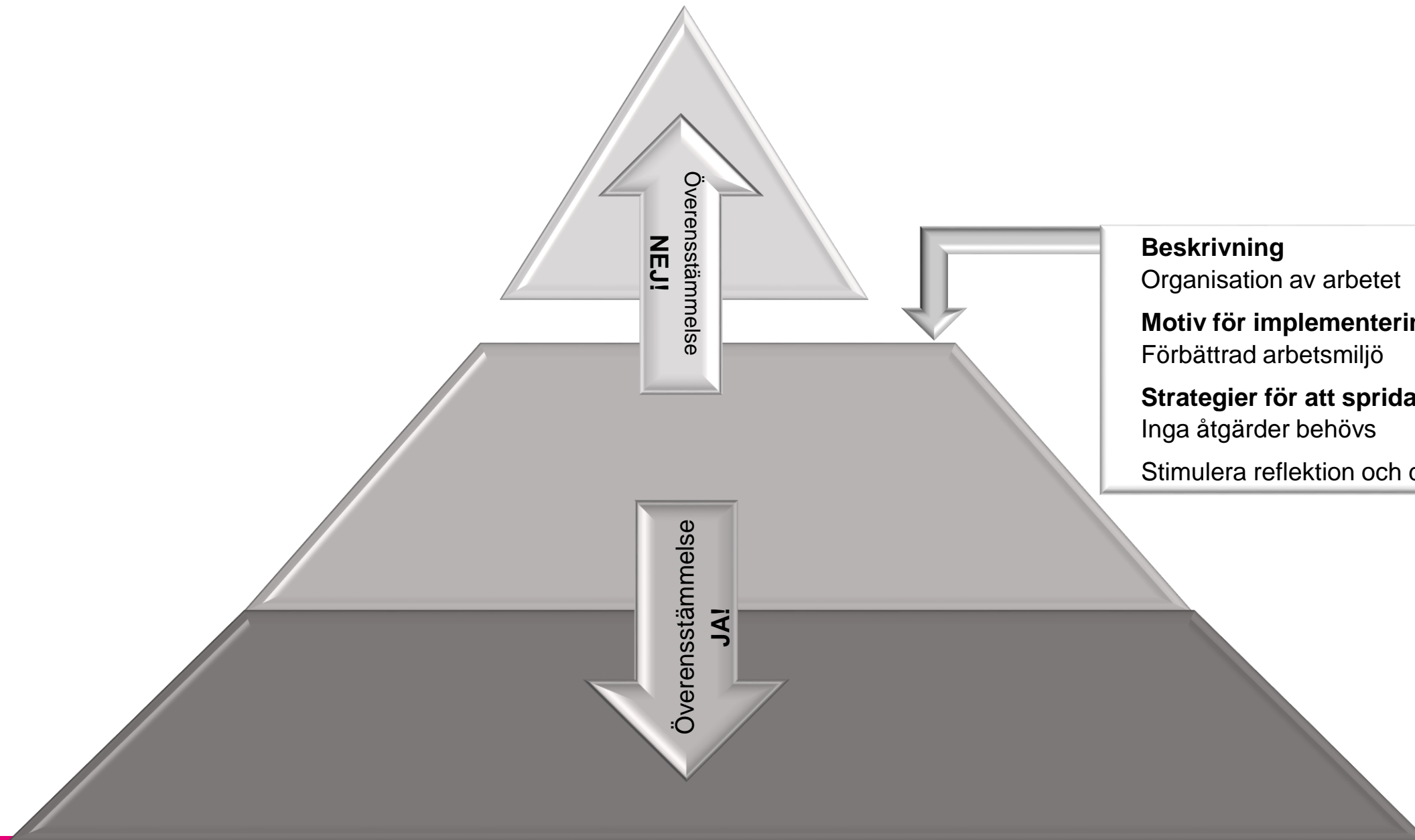

....det [person centrerad vård] är att man ska arbeta med patienterna, rätt person ska göra rätt sak. Vi ska inte ha välutbildad personal som står i köket eller bäddar sängar utan de ska arbeta med patienternas vård

verksamhetschef/första linjens chef

Det är inte ett beslut som kan komma från ledningen och tvingas på enheter utan att personalen har reflekterat om vad personcentrerad vård innebär. Vi tror inte att ett dokument kan beskriva vad personcentrerad vård är. Man måste känna vad det är i den egna verksamheten.

chef på central nivå

Hur personalen upplever ett nya arbetssätt har betydelse för implementeringen....

Illustratör: Rebecca Elfast

Det här fotot av Okänd författare licensieras enligt [CC BY-NC-ND](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/)

källa evidens relativ fördel anpassningsbarhet testbarhet komplexitet kompabilitet observerbarhet

Relativ fördel

- I linje med etiska principer och värdegrund
- Förbättrade rutiner
- Ökad arbetsbelastning och försämring av fungerande rutiner

Testbarhet

- Initial test av tillämpning

Komplexitet

- Abstrakt fenomen
- Medför etiska dilemman

Jag tänkte, men gud det är väl så här...så här vi skulle jobba. Och varför gör vi inte det.

Alltså att det blev en frågeställning. Att varför är inte det här solklart, för det är ju så här vi ska jobba, det är ju så här jag är ju utbildad, att vara en omvårdnadsexpert och då i..... i delaktighet med patienten kunna få ...alltså vårda tillsammans.

Relativ fördel

- I linje med etiska principer och värdegrund
- Förbättrade rutiner
- Ökad arbetsbelastning och försämring av fungerande rutiner

Testbarhet

- Initial test av tillämpning

Komplexitet

- Abstrakt fenomen
- Medför etiska dilemman

Det är ju svårt....för alla bildar....alla bildar ju en egen uppfattning om vad personcentrerad vård är. Och sen så ska vi liksom gå mot någon slags enad front, med 40 olika åsikter om vad det egentligen är. Så det är liksom där någonstans man måste börja. Vi måste ju ha någon slags enad....vi måste ju veta hur vi ska jobba tillsammans först

källa evidens relativ fördel anpassningsbarhet testbarhet komplexitet kompilerbarhet observerbarhet

Relativ fördel

- I linje med etiska principer och värdegrund
- Förbättrade rutiner
- Identiskt med tidigare arbetssätt
- Ökad arbetsbelastning och försämring av fungerande rutiner

Testbarhet

- Initial test av tillämpning

Komplexitet

- Abstrakt fenomen
- Att se och bemöta patienter som personer
- Medför etiska dilemman

det är en sån där kvalitetsindikator som publiceras för alla...hur man ligger till i Sverige då. Och ligger man då klart under medel, så skäms man då liksom, fast man egentligen tycker att man har individualiserat. Så det bästa sättet att få bra siffror, det är att köra över patienterna. Så det är en konflikt i det här. Det är en konflikt mellan personcentrerad vård och nationella vårdvärden och riktlinjer. Nej, ...för det är så pass mycket det här, just patientens mål och våra mål, det tycker jag är det centrala och det som skiljer faktiskt från tidigare. Och det som det här gör är att det välsignar att vi låter patienten avstå från bättre vård.

källa evidens relativ fördel anpassningsbarhet testbarhet komplexitet kompilerbarhet observerbarhet

Observerbarhet

- Nöjdare och mer involverade patienter
- Förbättrad arbetsmiljö men krävande arbetssätt
- Förbättrade relationer och arbetsflöde

Resurser

- Behövs överkapacitet för att upprätthålla
- Resurser beroende av kontexten och operationalisering

Hur kan vi använda resultaten till att utveckla vården mot mer personcentrering?

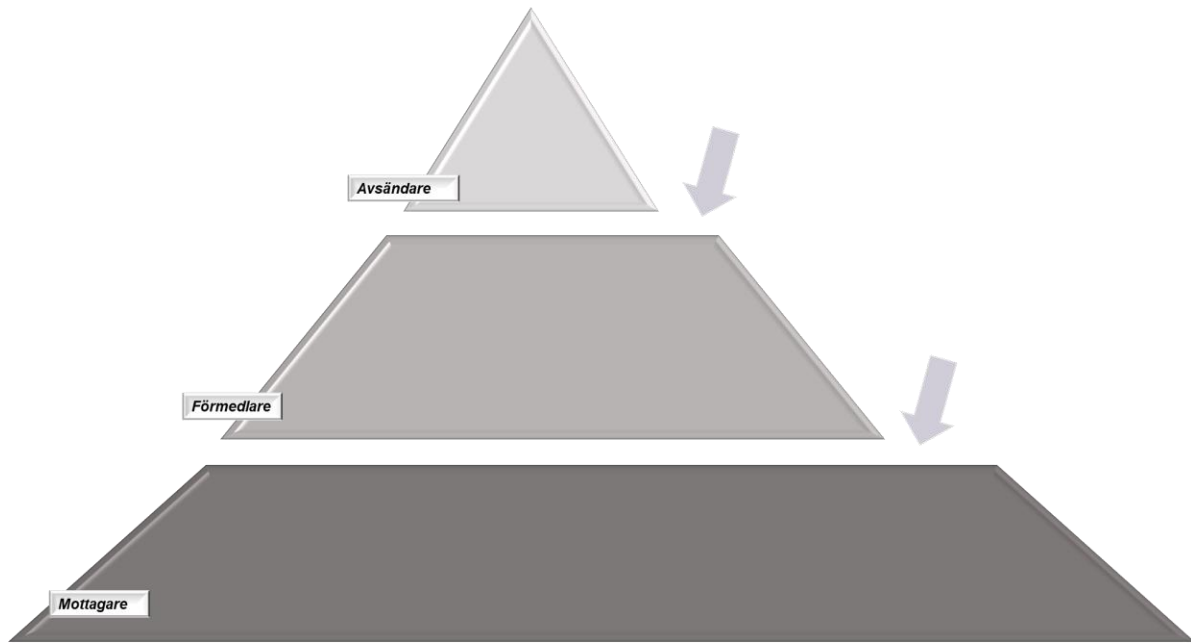
Lärandeseminarier

- Slår igenom som orsak till överensstämelsen inom organisationen om vad PCV handlar om
- Framhålls av både chefer och personal som betydelsefulla
- Team som deltog på uppdrag av chefen
- Förmedlade grundläggande kunskap och inspiration.
- Flera litteraturoversikter pekar på gynnsamma effekter av didaktiska och interaktiva utbildningsaktiviteter

Innehåll i lärandeseminarier

- *Föreläsningar om*
  - *GPCCs modell - dess filosofiska/etiska underbyggnad och resultat från studier*
  - *Kvalitetsutvecklingsmetoder, t ex PDSA-cykeln*
  - *E-hälsoverktyg som kunde stödja PCV*
- *Presentationer av representanter från olika enheter i regionen om deras tillämpning av PCV*
- *Workshops för att dela erfarenheter och reflektioner inom respektive team om hur man kunde förstå och föra in mer PCV*

Bristande överensstämmelse

- Oklarhet över vad personcentrerad vård innebär i praktiken
- Redan mycket arbete som var personcentrerade

Det är svårt att förstå vad det här nya arbetssättet innebär i praktiken. Jag tycker det är komplicerat, det krockar med flera av våra rutiner och det tar lång tid. Och jag märker ingen skillnad på patienterna...

Det är svårt att förstå vad det här nya arbetssättet innebär i praktiken. Jag tycker det är komplicerat, det krockar med flera av våra rutiner och det tar lång tid. Och jag märker ingen skillnad på patienterna...

Det här arbetssättet är bättre på alla sätt jämfört med hur vi arbetat tidigare. Jag tycker det är enkelt, okomplicerat, och jag märker tydligt att patienterna blir bättre. Det behövs inte så mycket resurser för att jobba så här heller...

Hur upplever personalens i din verksamhet personcentrerad vård?

- Är utmaningarna desamma som i vår studie?
- Har ni andra utmaningar eller underlättande faktorer?
- Prata tillsammans och skriv ner vad som är utmanande och vad som underlättar
- Använd strategier som möter de utmaningar som finns!

Tack för idag!

Nästa forskningsfika är den 19/4
kl. 14.15-15.00

Att stödja arbetet mot ett mer
personcentrerat arbetssätt

Frågor från chatten i forskningsfika 1

- Personcentrerad vård är ett modeord som tyvärr tolkas så olika. Det behövs referenser för att säkerställa innebörd av förhållningssättet (vilket ni tydligt visade). Inte minst som verktyg för att avgöra huruvida person-centrerad vård eller ej. Är det Ekman et al. 2011 (PCC - ready for prime time) ni främst rekommenderar, eller har ni tips på nyare publikation från GPCC?
- **Learning from Gothenburg model of person centred healthcare** Nicky Britten, Inger Ekman, Öncel Naldemirci, Mikaela Javinger, Håkan Hedman, Axel Wolf BMJ 2020; 370 doi: [LÄNK TILL ARTIKELSIDAN.](#)
- **A national research centre for the evaluation and implementation of person-centred care: Content from the first interventional studies.** Gyllensten Hanna, Jakobsson Ung Eva, Ekman Inger, Jakobsson Sofie. Health Expectations 2020. [LÄNK TILL ARTIKELN.](#)
- **BMJ Commentary: Swedish initiative on person centred care.** Ekman Inger, Hedman Håkan, Swedberg Karl, Wallengren Catarina. BMJ 2015; 350 :h160. [LÄNK TILL ARTIKELSIDAN.](#)

- Min erfarenhet är det under hela mitt yrkesliv (undersköterska och sjuksköterska) finns det en handfull personer på varje arbetsplats som har handlingsetik med sig och deras handlingar speglar den etiken men det är istället organisationens uppbyggnad, kultur, tradition och arbetssätt som inte stöder utan snarare hindrar PCV. Så min fråga är följande; har ni några erfarenheter eller finns det några studier som visar hur man förändrar en kultur. Där måste vi börja.

- Jag undrar om du kan förtydliga en sak för mig som jag funderade över. Vad menas med att en personcentrerad vård baseras på en handlingsetik? Skulle du kunna utveckla det?

